

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเสียดาย สาธารณ
ปัญหาการเสียดายรวมถึงศึกษาความสัมพันธ์ความรู้พื้นฐานทางภาษากับปัญหาการเสียดาย ของ
ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดเชียงใหม่ ที่จดทะเบียนจัดตั้งธุรกิจ
ระหว่างปี พ.ศ.2548 – พ.ศ. 2550 ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยตามหัวข้อดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้จัดการฝ่ายบัญชี/สมุหบัญชี/ผู้ทำบัญชี
ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเสียดายของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดเชียงใหม่
ที่จดทะเบียนจัดตั้งธุรกิจระหว่างปีพ.ศ.2548 – พ.ศ.2550 จำนวน 2,410 แห่ง (สำนักบริการ
ข้อมูลธุรกิจ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า,2550) เป็นกรอบในการสุ่ม (Sampling Frame) โดยแบ่งเป็น
3 ประเภทกิจการคือ

กิจการผลิต จำนวน 310 ราย

กิจการค้าปลีก ค้าส่ง จำนวน 770 ราย

กิจการบริการ จำนวน 1,330 ราย

กลุ่มตัวอย่างของประชากรที่ใช้ในการวิจัย ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified
Random Sampling) โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. สุ่มประชากรที่ต้องการศึกษาทั้งหมดจากข้อมูลของสำนักบริการข้อมูลธุรกิจ
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า เป็นกรอบในการสุ่ม (Sampling Frame)

2. หาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) จากตารางของ Yamane ซึ่งผู้วิจัยได้ตั้งระดับ
ความเชื่อมั่น (Confidence Level) ไว้ที่ 95 % ($\alpha = 0.05$) (Yamane, Tara 1976.) ซึ่งจะได้ขนาด
ตัวอย่างจำนวน 345 ราย

3. แบ่งประชากรทั้งหมดจําแนกตามประเภทกิจการให้เป็นชั้นภูมิ (Statum) จากนั้นจึงคํานวณหาขนาดที่พอดีของกลุ่มตัวอย่างแต่ละชั้นภูมิ (n_h) แบบเป็นสัดส่วนโดยตรง (Proportional Allocation) จากประชากรของแต่ละชั้นภูมิ (N_h)

จากสูตร

$$n_h = n/N \times N_h$$

4. ดําเนินการสุ่มตัวอย่างให้ได้ตามขนาดที่พอดีจากประเภทกิจการ โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

ผลการรวบรวมข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างจําแนกตามประเภทกิจการดังตาราง 3.1

ตาราง 3.1 จํานวนประชากรและขนาดของกลุ่มตัวอย่างจําแนกตามประเภทกิจการ

ประเภทกิจการ	จํานวน ประชากร	จํานวนประชากร กลุ่มตัวอย่าง
กิจการผลิต	310	45
กิจการค้าปลีก ค้าส่ง	770	110
กิจการบริการ	1,330	190
รวม	2,410	345

เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ซึ่งมีคำถามทั้งแบบปลายปิด (Close ended questions) และแบบสอบถามปลายเปิด (Open ended questions) มีจํานวน 1 ฉบับ ซึ่งประกอบด้วย 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ในเรื่อง เพศ ตำแหน่งผู้ให้ข้อมูล ประสบการณ์ในการทำงาน คุณวุฒิสูงสุดของบุคลากรฝ่ายบัญชี ปีที่จดทะเบียนจัดตั้งธุรกิจ ลักษณะการดำเนินธุรกิจ ทุนจดทะเบียนและเรียกชำระแล้ว รวมถึงวิธีการเสียภาษี และวิธีการหาคําตอบจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ กรณีที่มีข้อสงสัยในเรื่องภาษีอากร

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานทางภาษีอากรของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้แบ่งความรู้พื้นฐานออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ความรู้พื้นฐานทางภาษีอากรเกี่ยวกับเรื่องภาษีเงินได้นิติบุคคลในประเด็นด้านต่าง ๆ คือ

ด้านการคำนวณรายได้	จำนวน 5 ข้อ
ด้านการคำนวณรายจ่าย	จำนวน 5 ข้อ
ด้านสินทรัพย์	จำนวน 3 ข้อ
ด้านภาษีเงินได้นิติบุคคลครึ่งปีและด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาษีเงินได้นิติบุคคล	จำนวน 3 ข้อ

ส่วนที่ 2 ความรู้พื้นฐานทางภาษีอากรเกี่ยวกับเรื่องภาษีมูลค่าเพิ่มในประเด็นด้านต่าง ๆ คือ

ด้านฐานภาษีและความรับผิดชอบในการเสียภาษี	จำนวน 5 ข้อ
ด้านใบกำกับภาษี	จำนวน 5 ข้อ
ด้านการจัดทำรายงานภาษีมูลค่าเพิ่ม	จำนวน 4 ข้อ
ด้านการคำนวณภาษีและด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาษีมูลค่าเพิ่ม	จำนวน 5 ข้อ

ลักษณะการตอบเป็นการถามเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานทางภาษีอากร โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถาม พิจารณาข้อความต่าง ๆ ถ้าหากคิดว่าข้อความใดถูก ให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่อง “ใช่” และข้อความใดผิด ให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่อง “ไม่ใช่”

ผู้วิจัยต้องการตรวจเพื่อให้คะแนน โดยให้คะแนนเมื่อตอบถูกได้ 1 คะแนน และเมื่อตอบผิดได้ 0 คะแนน (รายละเอียดเฉลยคำตอบในภาคผนวก ค หน้า 107)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุระดับของปัญหาเกี่ยวกับปัญหาการเสียภาษีเงินได้ ในแต่ละด้าน โดยผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ปัญหาการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในประเด็นด้านต่าง ๆ คือ

ด้านการคำนวณรายได้	จำนวน 3 ข้อ
ด้านการคำนวณรายจ่าย	จำนวน 10 ข้อ
ด้านสินทรัพย์	จำนวน 6 ข้อ
ด้านภาษีเงินได้นิติบุคคลครึ่งปีและด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาษีเงินได้นิติบุคคล	จำนวน 6 ข้อ

ส่วนที่ 2 ปัญหาการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในประเด็นด้านต่าง ๆ คือ

ด้านฐานภาษีและความรับผิดชอบในการเสียภาษี	จำนวน 5 ข้อ
ด้านใบกำกับภาษี	จำนวน 7 ข้อ
ด้านการจัดทำรายงานภาษีมูลค่าเพิ่ม	จำนวน 6 ข้อ
ด้านการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม	จำนวน 3 ข้อ

ด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับภานีมูลค่าเพิ่ม

จำนวน 5 ข้อ

ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการเสี่ยภานีม เป็นคำตอบลักษณะเป็น มาตราส่วนประมาณค่าแบบ ระดับขั้น (Rating Scale) ลักษณะคำถาม ประกอบด้วยข้อความที่เป็นการให้ระบุระดับของปัญหา ในแต่ละด้าน โดยในแต่ละข้อคำถามจะมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ ดังนี้

ระดับของปัญหา	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาความรู้ทางภานีมอกรและ ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

เนื่องจากแบบสอบถามในแต่ละตอนนั้นมีลักษณะแตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์ว่า แบบสอบถามในแต่ละตอนควรมีคุณภาพไบบ้าง ผลการวิเคราะห์แสดงดังตาราง 3.2

ตาราง 3.2 ผลการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ

ตอนที่	รูปแบบ/ลักษณะ เครื่องมือ	ความเที่ยงตรง เชิงเนื้อหา	ความเชื่อมั่น	ความยากง่าย
1	คำถามปลายปิด/เปิด	✓		
2	แบบวัดความรู้แบบ ถูก-ผิด	✓	✓	✓
3	แบบสอบถามแบบ Rating Scale	✓	✓	
4	คำถามปลายปิด/เปิด	✓		

ผลการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือจากตาราง 3.2 ทำให้ผู้วิจัยดำเนินการหาคุณภาพของ เครื่องมือมีรายละเอียดดังนี้ คือ

1. ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหานั้น ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย จำนวน 3 ท่าน (รายละเอียดในภาคผนวก ข หน้า 106) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาว่าข้อความในแบบสอบถาม สามารถวัดได้ตรงกับสิ่งที่ต้องการจะศึกษา ทั้งนี้ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอให้มีการปรับภาษาให้ชัดเจนยิ่งขึ้นรวมถึงได้เพิ่มเติมข้อคำถามในบางประเด็น

2. ความเชื่อมั่น (Reliability)

ผลการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือจากตาราง 2 พบว่าการตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือในตอนต้นที่ 2 และตอนที่ 3 ผู้วิจัยขอนำเสนอเป็นตอน ๆ ดังนี้คือ

ตอนที่ 2 การหาค่าความเชื่อมั่นโดยการหาค่าคงที่ภายใน (r_{tt}) โดยใช้สูตรของ Kuder-Richardson โดยการหาค่าคงที่ภายในจากวิธี KR20 เป็นการหาค่าความเชื่อมั่นที่มีระบบการให้คะแนนเป็นตอบ “ถูก” ได้ 1 คะแนน และตอบ “ผิด” ได้ 0 คะแนน ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับคือ 0.5819 (รายละเอียดในภาคผนวก ค หน้า 107)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาเกี่ยวกับการเสียงามี 2 ส่วนรวมทั้งสิ้น 51 ข้อ ผู้วิจัยได้ทำการหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีวัดความคงที่ภายใน(The Measure of Internal Consistency) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) จำแนกตามปัญหาการเสียงามีเงินได้นิติบุคคลมีค่าเท่ากับ 0.9600 คือมีความเชื่อมั่นระดับสูงมาก สำหรับปัญหาการเสียงามีมูลค่าเพิ่มมีค่าเท่ากับ 0.9688 ซึ่งถือว่ามีความเชื่อมั่นระดับสูงมาก (เขียน ไชยศรี, 2526 หน้า 13) (รายละเอียดในภาคผนวก ค หน้า 113)

3. ความยากง่าย (Difficulty)

ผลการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือจากตาราง 3.2 พบว่า การตรวจสอบค่าความยากง่ายของเครื่องมือมีในตอนต้นที่ 2 โดยการหาค่าความยากง่ายรายข้อโดยคำนวณจากสูตร

$$\text{ความยากง่าย} = \frac{\text{จำนวนคนที่ตอบถูกในข้อนั้น}}{\text{จำนวนคนตอบทั้งหมด}}$$

โดยมีเกณฑ์ความยากง่ายที่เหมาะสมอยู่ระหว่าง 0.2 – 0.8 หากอยู่ในเกณฑ์จะคัดเลือกไว้ หากไม่อยู่ในเกณฑ์จะทำการตัดทิ้งหรือปรับปรุงแก้ไขให้ง่ายขึ้นหรือยากขึ้น โดยมีรายละเอียดค่าความยากง่ายที่คำนวณได้ดังภาคผนวก ค หน้า 113

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. อธิการบดีมหาวิทยาลัยพายัพได้มอบหมายให้สำนักวิจัย เป็นผู้ประสานงานกับผู้วิจัย และได้จัดทำหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปถึงหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยได้คัดเลือกผู้ช่วยนักวิจัยจำนวน 1 คน เพื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ประกอบการทางไปรษณีย์ และติดตามด้วยตนเอง ซึ่งผู้วิจัยได้อธิบาย ชี้แจงให้ผู้ช่วยนักวิจัยเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการวิจัย ความหมายของคำถาม และวิธีการรวบรวมข้อมูล ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 4 เดือน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 350 ฉบับ
3. ทำการตรวจและให้คะแนนแบบสอบถามเพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป นำมาแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ(Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation)
2. ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานทางภาษี ผู้วิจัยทำการตรวจให้คะแนน และจัดทำเป็นร้อยละของคะแนนแบ่งเป็น 3 ระดับคือ
 - ระดับที่ 1 น้อยกว่าร้อยละ 35 = มีความรู้ระดับต่ำ
 - ระดับที่ 2 ร้อยละ 35 – 70 = มีความรู้ระดับปานกลาง
 - ระดับที่ 3 มากกว่าร้อยละ 70 = มีความรู้ระดับสูง
 เมื่อทำการตรวจให้คะแนนเรียบร้อยแล้ว จึงดำเนินการวิเคราะห์แยกตามประเภทของธุรกิจ โดยภาพรวม จากนั้นนำคะแนนรวมแปลผลเทียบเกณฑ์
3. ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการเสียภาษี เป็นการวัดระดับของปัญหาแต่ละด้าน ได้ใช้วิธีการคำนวณค่าเฉลี่ย โดยมีการกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน เฉลี่ยซึ่งแสดงได้ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับของปัญหา
4.50 – 5.00	มากที่สุด
3.50 – 4.49	มาก
2.50 – 3.49	ปานกลาง
1.50 – 2.49	น้อย
1.00 – 1.49	น้อยที่สุด

4. ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาความรู้ทางภาษี ผู้วิจัยนำมาแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
5. วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของความรู้พื้นฐานทางภาษีอากรกับระดับปัญหาการเสียภาษี โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment)

PAYAP UNIVERSITY